

2021'e Genç Bir Bakış

A Young Look at 2021

İkbal Hümay Arman¹, Rabia Eroğlu Kılaç², Ali Öztürk³, Demet Yılmaz⁴, Süheyla Atalay Kahraman⁵, Halil Volkan Tekayak⁶

Atıf/Cite as: Arman İH, Eroğlu Kılaç R, Öztürk A, Yılmaz D, Atalay Kahraman S, Tekayak HV. 2021'e genç bir bakış. Türk Aile Hek Derg. 2022;26(2):72-76.

Vasco da Gama Movement (VdGM) fikri 2004 yılında Hollanda'da düzenlenen prekonferans sonrası oluşmuş ve 2005 yılında Portekiz'in başkenti Lizbon'da yapılan Dünya Aile Hekimliği Birliği (WONCA) Avrupa Bölgesi Kongresi'nde somut anlamda ilk adımı atılmış bir gençlik girişimidir. VdGM; WONCA Avrupa ve Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği (TAHUD) tarafından desteklenen, üyeleri aile hekimliği asistanları ve ilk beş yılı içerisinde bulunan aile hekimliği uzmanlarından oluşan bir oluşumdur. Amacı; Avrupa çapında çok merkezli araştırmalar ve ülkeler arası değişim programları düzenlemek, asistan ve genç uzmanların sorunlarını tartışabilecekleri ve çözümler üretebilecekleri bir iletişim ağı kurarak uzmanlık eğitiminde kaliteyi arttırmaktır.

2019 yılı Kasım ayı itibariyle VdGM Türkiye ekibi görev dağılımı aşağıdaki şekilde olmuştur:

Türkiye Temsilcisi: Uzm. Dr. Halil Volkan Tekayak
Exchange Koordinatörü: Uzm. Dr. Ali Öztürk

Campaign & Policy Koordinatörü: Uzm. Dr. İkbal Hümay Arman

Image Koordinatörü: Uzm. Dr. Rabia Eroğlu Kılaç
Awards & Fundraising Koordinatörü: Uzm. Dr. Süheyla Atalay Kahraman

Events Koordinatörü: Uzm. Dr. Demet Yılmaz

VdGM Türkiye ekibi olarak ülkemizde aile hekimliği ile ilgili düzenlenen her etkinlikte genç meslektaşlarımıza ulaşabilme çabası içerisindeyiz. VdGM hakkında daha detaylı bilgi için lütfen vdgm.woncaeurope.org ve tahud.org.tr internet adreslerini veya VdGM Türkiye ekibine ait Facebook, Instagram (@vdgmturkiye) ya da TAHUD Facebook grubu ile kurumsal email gruplarını takip ediniz.

Küresel COVID-19 salgını tüm dünyayı etkisi altına aldığı gibi, ülkemizi de bilimsel etkinlikler dâhil yaşamın her alanında etkilemeye devam etmektedir. Özellikle 2020 yılının Mart ayından itibaren, gerçekleştirilmesi planlanan aile hekimliği kongrelerinin ve VdGM etkinliklerinin bir kısmı iptal edilmiş, bir kısmı ileri tarihlere ertelenmiş, bir kısmı ise yüzyüze planlanmış olmasına rağmen online platformlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Tüm bu kısıtlamalara rağmen yüzyüze gerçekleştirilen etkinlikler de olmuştur.

2021 yılında ülkemizde gerçekleştirilen, ertelenen veya iptal edilen VdGM etkinlikleri

- 2020 yılında Hollanda'da VdGM değişim programına katılan meslektaşlarımızın gözlemlerinden oluşan yazıları Türkiye Aile Hekimliği Dergisi 2020 yılı 4.sayısında 17 Ocak 2021 tarihinde yayımlandı.1
- 10. Uluslararası Trakya Aile Hekimliği Kongresi VdGM oturumu 26 Mart 2021 tarihinde online olarak "Değişen yeni koşullar: Aile hekimliği pratiğinde beklenmedik ikilemler" temasıyla gerçekleşti.
- 2020'ye Genç Bir Bakış isimli yazımız derneğimiz yayın organı Türkiye Aile Hekimliği Dergisi 2021 yılı 1.sayısında 9 Nisan 2021 tarihinde yayımlandı.2
- Dünya Aile Hekimleri Günü 19 Mayıs tarihinde "Geleceği aile hekimleri inşa ediyor." temasıyla ülkemizdeki meslektaşlarımızla paylaşımlar yapılarak kutlandı.
- 20. Uluslararası Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi kapsamında düzenlenen 4. VdGM Pre-Congress Meeting, 21 Mayıs 2021 tarihinde online olarak gerçekleştirildi.
- 15. Aile Hekimliği Güz Okulu VdGM oturumu 22 Ekim 2021 tarihinde yüz yüze olarak gerçekleşti.

Corresponding Author:
İ. H. Arman

ORCID: 0000-0003-1492-6763
Şanlıurfa Birecik Merkez 3 Nolu
Karşıyaka M.Cuma Gökdoğan Aile
Sağlığı Merkezi, Şanlıurfa, Türkiye
✉ ikbalhumay@gmail.com

Telif hakkı © 2022 Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği.
Bu dergide yayınlanan bütün makaleler Creative Commons 4.0 Uluslararası Lisansı (CC-BY) ile lisanslanmıştır.
Copyright © 2022 Turkish Association of Family Physicians.
Licenced by Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY)

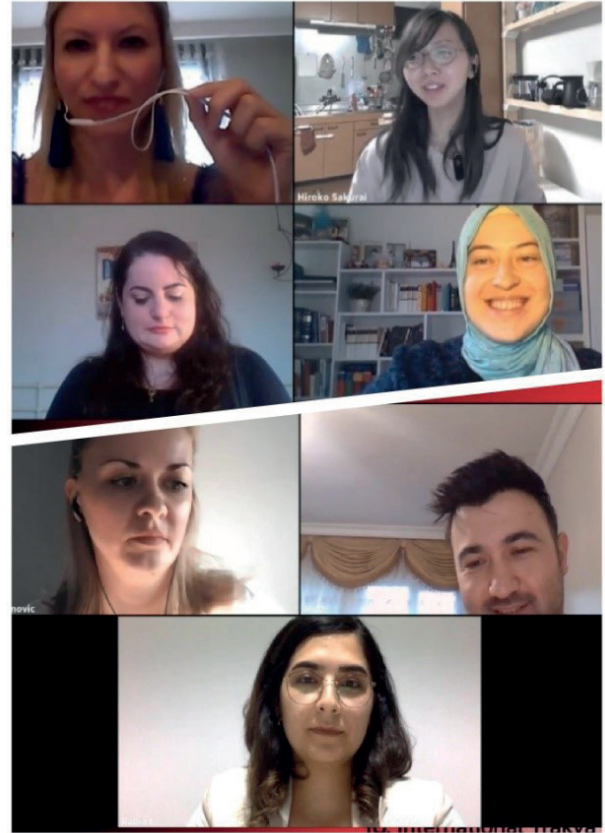
- Antalya Değişim Programı, 18-24 Ekim 2021 tarihleri için planlandı fakat katılımcıların iptal etmesi nedeniyle iptal edildi.
- 20. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi VdGM Tanıtım Oturumu 12 Kasım 2021 tarihinde online olarak gerçekleşti.
- 20. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi 12 Kasım 2021 tarihli sosyal programı kapsamında "Sessiz Sinema-Kuşak Çatışması" isimli etkinlikte VdGM Türkiye ekibi üyeleri, TAHUD Merkez Yönetim Kurulu üyeleriyle yarıştı.
- 20. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi VdGM Oturumu 14 Kasım 2021 tarihinde online olarak "COVID-19 salgınında Aile Sağlığı Merkezleri'nde neler oluyor? Genç hekimler anlatıyor." temasıyla gerçekleşti.

2021 yılında Avrupa'da gerçekleştirilen, ertelenen veya iptal edilen VdGM etkinlikleri

- Orta ve Güney Amerika genç aile hekimliği hareketi Waynakay Değişim Programı, 14 Mart 2021 tarihinde Avrupa'dan da katılımlarla online olarak gerçekleştirildi.
- Madrid Değişim Programı, 24 Mart 2021 tarihinde online olarak gerçekleştirildi.
- Amsterdam Değişim Programı, 8 Temmuz 2021 tarihlerinde online olarak gerçekleştirildi.
- VdGM Preconference Amsterdam, 5-6 Temmuz 2021 tarihlerinde hibrid (katılımcı tercihine bağlı online veya yüz yüze) olarak gerçekleştirildi.

VdGM Türkiye ekibi 2021 yılı etkinliklerinden birisi de 10. Uluslararası Trakya Aile Hekimliği Kongresinde (TAHEK) düzenlenen Vasco da Gama oturumu idi. Oldukça zengin konu içerikleriyle gerçekleşen VdGM oturumunda Japonya, Yunanistan, Bosna Hersek, İspanya ve Türkiye'deki meslektaşlarımızla birlikte Covid-19 pandemisi ele alındı (Fotoğraf 1). Covid-19 pandemisinin farklı ülkelerdeki etkileri, salgın yönetimi, bulaş yolları, yayılımın engellenmesi için alınan tedbirler, Aile Sağlığı Merkezleri'nde ve hastanelerde uygulanan algoritmalar, fiyasyon çalışmaları, aşı uygulamaları ve tedavi yöntemleri geniş bir perspektifte değerlendirildi. Oturum başkanlığını Dr. Demet Yılmaz, Dr Hiroko Sakurai, Dr. Rabia Eroğlu Kılaç, Dr. Marina Jotic Ivanovic'in yaptığı ve mesleki deneyimlerini paylaştığı VdGM oturumunda Dr. Alexandra Tsipou, Dr. İkbâl Hümay Arman, Dr. Elena Klusova Noguina ve Dr. Ali Öztürk konuşmalarını yaptı. Tüm dünyayı etkisi altına

alan Covid-19 pandemisiyle ilgili bilgi ve tecrübelerimizi uluslararası bir platformda paylaşmak meslektaşlarımız açısından verimli kazanımlar sağladı. VdGM Türkiye ekibinin çabasını, heyecanını daima destekleyen Kongre Düzenleme Kurulu'na teşekkürlerimizi sunarken 2022 yılında gerçekleşmesi planlanan 11. Uluslararası Trakya Aile Hekimliği Kongresi'nde değerli meslektaşlarımızla yeniden bir arada olmayı umuyoruz.

Fotoğraf 1. TAHEK Vdgm Oturumu-2021

COVID-19 pandemi önlemleri kapsamında 20-23 Mayıs 2021 tarihleri arasında online olarak gerçekleştirilen 20. Uluslararası Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi'nde (DAAHK), Vasco da Gama Movement Türkiye ekibi, gelenekselleşen VdGM Pre-Congress Meeting oturumuna dördüncü kez imzasını attı. Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da ulusal ve uluslararası konuşmacılarla aile hekimliğinin nabzının tutulduğu bir oturum gerçekleşti. 21 Mayıs 2021 günü 09.30-12.20 saatleri arasında "Young doctors shaping the future digital health" teması altında buluşulan toplantıda dijital sağlık hakkında farklı disiplinlerin ve ülkelerin bakış açılarına da değinildi. Toplantının ilk oturumunda VdGM Türkiye Başkanı Uz. Dr. Halil Volkan Tekayak'ın oturum başkanlığında Uz. Dr. Süheyla Atalay Kahraman "Telemedicine at Family

Health Centers” başlıklı sunumuyla özellikle pandemi boyunca sıkça ismi anılan teletıp uygulamalarının kapsamını ve hukuki açıdan değerlendirmesini bizlerle paylaştı (Fotoğraf 2). Ardından “The concept of quality and a system proposal in Family Health Centers” başlıklı sunumuyla Hacettepe Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı’ndan Dr. Volkan Sönmez söz aldı. Toplantının devamında, VdGM Exchange Liaison olarak görev yapan Dr. Rocio Garcia-Gutierrez Gómez oturuma İspanya’dan bağlanarak, Uz. Dr. Ali Öztürk’ün moderatörlüğünde “Virtual exchanges and what is waiting for VdGM in the future?” başlıklı sunumunu katılımcılarla paylaştı (Fotoğraf 3). Oturumun ikinci kısmında ise Uz. Dr. Süheyla Atalay Kahraman’ın oturum başkanlığında Uz. Dr. Demet Yılmaz “Attention to Hikikomori epidemic in pandemic” başlıklı sunumuyla ilerleyen yıllarda herkesin aşına olacağı tahmin edilen, başta Hikikomori olmak üzere dijital çağın hastalıkları hakkında katılımcıları bilgilendirdi. Son oturumda ise Uz. Dr. Demet Yılmaz moderatörlüğünde, Uz. Dr. İkbâl Hümay Arman “How to identify credible sources of information in the digital age?” başlıklı sunumuyla dijital çağda yaşanabilecek bilgi kalabalığında kaybolmadan nasıl doğru araştırmalar yapabileceğimize dair ipuçlarını katılımcılarla paylaşırken, Uz. Dr. Rabia Eroğlu Kılaç, “The use of artificial intelligence in digital healthcare” sunumuyla yaşamımızın her alanına entegre olan yapay zeka uygulamalarının sağlık alanındaki kullanım alanlarını ve örneklerini katılımcılara paylaştı (Fotoğraf 4). Anlatılan konulara geniş bir perspektiften bakarak, ulusal ve uluslararası katılımcılarıyla günceli yakalayan içerikler hazırlayan VdGM Türkiye ekibinin çabasını, heyecanını destekleyen Kongre Düzenleme Kurulu’na teşekkürlerimizi sunarken 2022 yılında gerçekleşmesi planlanan 21. Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi’nde değerli meslektaşlarımızla yeniden bir arada olmayı umuyoruz.

Fotoğraf 2. DAAHK VdGM Oturumu-2021

Fotoğraf 3. DAAHK VdGM Oturumu-2021

Fotoğraf 4. DAAHK VdGM Oturumu-2021

Bu sene 20-24 Ekim 2021 tarihleri arasında düzenlenen 15. Aile Hekimliği Güz Okulu’na Vasco da Gama Hareketi Türkiye ekibi olarak katılım sağladık. Covid-19 pandemisi nedeniyle iki yıl boyunca çevrimiçi düzenlenen kongre, bu yıl, eskiden olduğu gibi Antalya’da düzenlendi. Bildirileri canlı dinlemenin yanında, Türkiye’nin çeşitli illerine dağılmış VdGM severler ile tekrar yüz yüze buluşmanın enerjisini hissettik. Yüz yüze kongrelerin hem tıbbi hem de sosyal anlamda katkısını hatırlama imkânı bulduk. Kahve molalarında hocalarımız ve diğer şehirlerden meslektaşlarımızla etkileşim kurmayı özlemiş olduğumuz için kongre heyecanını daha coşkulu yaşadık. Kongre bilimsel programı yine dolu dolu ve özenle hazırlanmıştı. Güz Okulu, güncel konulara değinerek, pandemi sürecinde aksayan kronik hastalık yönetimine odaklanmış ve Aile Hekimliği disiplininin kronik hastalık yönetimindeki öneminden başlayarak, obezite kursuna, gebe takibinin inceliklerine, evde sağlık hizmetlerinden uydu sempozyumlara kadar geniş bir yelpazede yapılan sunumlar ile hekimleri zenginleştirmiştir. Onlarca sözel ve poster sunumun ardından, kapanışta hem tez ödülleri hem de bildiri ödülleri sahiplerini bulmuştur.

VdGM Türkiye ekibi olarak her yıl olduğu gibi, değerli TAHEV başkanı ve yönetim kurulunun davetiyle her

Fotoğraf 5. Güz Okulu VdGM Oturumu-2021

Güz Okulu'nda gelenek haline gelmiş olan VdGM Oturumumuzu yüz yüze gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadık. Etkinlik Koordinatörü Uzm. Dr. Demet Yılmaz, Vasco da Gama Hareketi'ni, Aile Hekimliği'ne yeni başlayan veya ilk defa duyan arkadaşlarımız için anlattı. Ardından "VdGM Değişim Programı"nı, Ulusal Değişim Koordinatörü Uzm. Dr. Ali Öztürk, tüm ayrıntılarıyla sundu. Burslar ve Ödüller Koordinatörü Uzm. Dr. Süheyla Atalay Kahraman ise kendi Hippocrates Değişimi deneyimini anlatarak, genç Aile Hekimi arkadaşlarımıza yol gösterdi. Ardından Politika Koordinatörü Uzm. Dr. İkbal Hümay Arman, VdGM etkinliklerini anlatarak, pandemi gölgesinde gerçekleşen etkinlikleri ve pandemi sonrası gerçekleştirilmesi planlanan yakın gelecek programlarını dinleyenlerle paylaştı (Fotoğraf 5). 16. Aile Hekimliği Güz Okulu'nda VdGM oturumunu katılımcılarımızla birlikte, yine aynı şevkle, yüz yüze yapma imkânı bulmak dileğiyle.

Pandemi nedeniyle bu sene de online olarak düzenlenen 20.Ulusal Aile Hekimliği Kongresi'nin son gününde VdGM Türkiye ekibi olarak pandemi döneminin hayatımıza ve mesleğimize yansımalarını meslektaşlarımıza aktarmaya çalıştık. İlk oturumda Uzm Dr Ali Öztürk'ün pandemi döneminde erişkin aşılama son durumdan bahsederken; Uzm Dr İkbal Hümay Arman ülkemizdeki aşı tereddütünün

pandemi dönemindeki yansımalarını aktardı. İkinci oturumda Uzm Dr Demet Yılmaz pandeminin çocuklar üzerindeki psikososyal etkilerinden, Uzm Dr Süheyla Atalay Kahraman ise pandeminin sağlık çalışandaki tükenmişliğe olan etkisinden bahsetti. Son oturumda ise Uzm Dr Rabia Eroğlu Kılâç pandemide kırsalda hekim olmaktan, Uzm Dr Halil Volkan Tekayak ise pandemi döneminde çok sık değişen sağlık mevzuatını aktardı.

20.Ulusal Aile Hekimliği Kongresi'nin sosyal etkinlikleri kapsamında, 12 Kasım 2021 Cuma günü saat 18:00'de, "SESSİZ SİNEMA: Kuşak Çatışması" etkinliğini gerçekleştirdik. Kıymetli TAHUD başkanımız Prof Dr Esra Saatçi ile değerli TAHUD Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Prof Dr Süleyman Görpelioğlu ve Uzm Dr Şehnaz Hatipoğlu bir grubu oluşturdu. VdGM Türkiye ekibinden; Uzm Dr Ali Öztürk, Uzm Dr Rabia Eroğlu Kılâç ve Uzm Dr Süheyla Atalay Kahraman olarak biz de diğer grupta yer aldık. Bu online sessiz sinema etkinliği fikrinin mimarı ve gerçekleşmesi için epey emek harcayan hocamız Prof Dr Serdar Öztora'nın moderatörlüğüyle online bir sessiz sinema, tüm yarışmacıların ilk deneyimi olsa da, eğlenceli ve tatlı rekabetli geçen bir oyun oldu. VdGM olarak karşımızda umduğumuzdan da çetin rakipler bulduk. Tecrübeli ekibe karşı burun farkıyla bu oyunu kazanabildik (Fotoğraf 6).

VdGM Türkiye ekibinin çabasını, heyecanını daima destekleyen TAHUD Merkez Yönetim Kurulu'na ve Kongre Düzenleme Kurulu'na teşekkürlerimizi sunarken 2022 yılında yüzyüze gerçekleşmesi planlanan 21. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi'nde değerli meslektaşlarımızla yeniden bir arada olmayı umuyoruz.

Sessiz Sinema "Kuşak Çatışması"

MYK vs VdGM
12 Kasım 2021 Cuma 18:00

20. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi Sosyal Programı kapsamında TAHUD MYK Üyeleri ile Vasco da Gama Türkiye üyeleri arasında keyifli bir oyun oynuyoruz.

MYK: Esra Saatçi, Şehnaz Hatipoğlu, Süleyman Görpelioglu

VdGM: Rabia Eroğlu Kılac, Süheyla Atalay Kahraman, Ali Öztürk

Moderatör: Serdar Öztora

www.ulusalaile.com

Fotoğraf 6. Ulusal Kongre Sessiz Sinema Etkinliği-2021

Pandemi süreci ile birlikte tüm dünyada olduğu gibi Avrupa'da ve ülkemizde kongreler dijital ortamda düzenlenme şeklinde bir çözümlerle gerçekleştirildi. Buna paralel olarak Vasco da Gama Hareketi'ne ait değişimler de daha çok online ortamda dijital değişimler olarak şekillendi. Bunun ilk örneğini hatırlayacağımız gibi WONCA Europe Kongresi öncesi 2020 Aralık'ta Almanya ekibi gerçekleştirmişti. Almanya VdGM Ekibi'nin bu yenilikçi çözümü sonrası 2021 yılının ilk dijital değişimi, VdGM'nin Güney Amerika Ülkeleri için karışlığı olan Waynakay tarafından gerçekleştirilmiştir. 14 Mart 2021'de sadece online olarak düzenlenen bu değişime ülkemizden Dr. Ahmet Faruk TOSYALIOĞLU, Dr. Ali ÖZTÜRK, Dr. Hatice Ela ÇAKMAK ve Dr. Melek Sevede ATEŞ olmak üzere toplamda 4 kişi katılmıştır.

1 gün süren bu değişimde katılımcılar Brezilya, Peru ve Meksika'dan konuşmacıları dinlemiş, bu konuşmacılar; pandemi sürecinin bu ülkelerin nasıl etkilediği, bu ülkelerdeki aile hekimliği uygulamalarının nasıl etkilendiği, aile hekimliğinin çalışmalarında ne gibi değişiklikler olduğu konularında faydalı bilgiler aktarmıştır. Ardından birçok konuda aile hekimliğinin öncülerinden olan Hollandalılar 2021 Temmuz'da VdGM Forum – Amsterdam öncesi bir hibrid değişim gerçekleştirmiştir. Bu hibrid değişime dileyen yüz yüze olarak dileyen de dijital ortamda değişime katılabilirdi. Böylesi ilginç, yenilikçi ve çözüm odaklı bir fikrin ortaya atmakla kalmamış, Hollanda ekibi harika bir iş çıkararak başarılı bir değişime imza atmışlardır. Hem yüz yüze katılımcılarını hem de online katılımcılarını Hollanda'daki aile hekimliği uygulamaları konusunda maksimum derecede bilgilendirirken bir yandan da sosyal programla binlerce kilometre öteden değişime katılanlara unutulmaz bir değişim imkanı sundular. VdGM Hollanda ekibi pandeminin ortalarında LOVAH'tan (Landelijke Organisatie Van Aspirant Huisartsen / Hollanda Ulusal Aile Hekimliği Birliği) aldıkları güç ve gösterdikleri azimle Avrupalı meslektaşlarına ilham olmuştur. Ancak bu süreçte sürekli olarak değişik Sars-CoV-2 varyantlarının tehditleri altında 2021 yılında Avrupa genelinde başka değişimler düzenlemek çok mümkün olmamıştır.

COVID-19 salgınının küresel etkileri devam ederken 2022 yılında düzenlenmesi planlanan VdGM etkinliklerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini önümüzdeki günlerde görebileceğiz. Temennimiz tüm dünyada yüz yüze etkinliklerin ve planlamaların yeniden başlayacağı günlere en kısa zamanda erişebilmektir.

Berberer uzak ufuklara açılmak dileğiyle,
VdGM Türkiye ekibi